

عنوان مقاله:

نظریه معماری اسلامی یا نظریه اسلامی معماری: نقدی بر اصالت اسلامی رویکردهای نظری و عملی در دوران معاصر

محل انتشار:

دوفصلنامه فرهنگ معماری و شهرسازی اسلامی، دوره 3، شماره 2 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

مسعود ناری قمی - استادیار دانشگاه فنی و حرفه ای قم، قم، ایران.

خلاصه مقاله:

این نوشتار در پی یافتن عاملی است که سبب شده تا در روزگار معاصر نتوان اسلامی بودن معماری را از غیراسلامی بودن تشخیص داد. این امر فقط متوجه معماریهای غیرمذهبی نیست، بلکه مساله در جایی است که طراحان یا نظریه پردازان، معماری را به اسلام منتسب میکنند. برای یافتن علت، موضوع در دو بخش یعنی بررسی نظریات و بررسی رویه هایعملی طراحی ارایه شده است. در تقدرویه های نظری، سه گرایش اصلی نظری گرایش عرفانی، گرایش فقهی و رویکرد اصول گرا در تبیین معماری اسلامی به نقد گذاشته شده است. تفوق ارزشهای نهاد معمارانه بر ارزشهای اسلامی و دید حداقلی به اسلام، ویژگی مشترک این رویکردهای نظری است. این ویژگیها در بخش عملی، با تمرکز بر طراحی مسجد در دوران تاریخی و دوران معاصر، اسلامیت طرحها در هر دو بازه به چالش گذارده شده است. در این بخش، منتهی شدن سیر عرفانی در تحلیل مسجد به امکان نوگرایی حداکثری در قالب واسازی مفاهیم دینی، با استناد به آثار نشان داده شده است. در پایان معضل اصلی در همه این گرایشهای نظری و عملی تحت عنوان اسلام از معماری چه می خواهد طرح و بحث شده است. از دید این نوشتار، راهحل موضوع، جانمایی یک سوال ساده است: اسلام از معماری چه می خواهد و این سوالی است در مقابل آن سوال که معماری از اسلام چه می خواهد؛ پرسشی که سنت گرایان یا بوم گرایان معماری در کشورهای اسلامی، سالهاست به آن پرداخته اند و برای اموری چون ایده، کانسپت، مردم پذیر کردن معماری، روحانی کردن معماری و بالاخره اسلامی کردن معماری، به اسلام یا منابع منتسب به آن رجوع کرده اند.

کلمات کلیدی:

اسلامیت معماری، گرایش عرفانی، گرایش فقهی، مسجد معاصر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/991149>

